

СТАНОВИЩЕ

от доц. Мариела Филипова, д-р

относно дисертационен труд на тема:

**„ЛЕЧЕНИЕ НА ВТОРИЧЕН ЛИМФЕН ОТОК ЧРЕЗ МНОГОПЛАСТОВИ
ПРЕВРЪЗКИ“**

представен от: Велина Симеонова Кръстева

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на

висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,

професионално направление 7.4. „Обществено здраве“

с научен ръководител: проф. д-р Диана Димитрова, доктор

Карциномът на млечната жлеза е заболяване с голямо разпространение в световен мащаб. Засяга жени от различни възрастови групи. Развитието на постоперативен лимфедем е непосредствено след приложената оперативна интервенция или няколко години след оперативната намеса.

Предвид всичко това смятам, че темата на представения дисертационен труд е особено актуална и интересна.

Настоящата разработка е правилно структурирана, изложена в обем от 154 страници. В нея е включена и библиография с 233 литературни източници, от които 16 на кирилица, 217 на латиница и 3 интернет сайта. Авторите са цитирани правилно в библиографията, но съществуват някои неточности при цитирането в текста. Трудът е онагледен с 21 таблици, 18 фигури и достоверен снимков материал. Налични са 4 приложения.

Литературният обзор е в обем от 44 страници и е разработен в пряка връзка с темата на проучването. Структуриран е правилно, според изискванията за този вид научни разработки. В съдържанието са обособени

няколко подраздела, включващи характеристика на лимфадема, класификация и честота на разпространение след лечение на рак на млечната жлеза, диференциална диагноза и др.

Всичко това показва правилния научен подход на авторката към изучавания проблем и подпомага извеждането на работна теза.

Целта и задачите на докторския труд са формулирани ясно и точно, което осигурява систематизиран подход при провеждане на проучването. Организацията на изследването и контингента са добре прецизирани, като в процеса на проучването са формирани две групи – експериментална и контролна. Общият брой на изследваните е 33 пациента, със средна възраст на контингента 56.47 ± 9.64 за ЕГ и 60.56 ± 9.89 за КГ. Проучването е осъществено за период от 4 години (2013-2017) в три бази: Национална Спортна Академия „Васил Левски“, МБАЛ Люлин, „Комплексен онкологичен център-Шумен“ ЕООД.

В експерименталната група е приложена методика на комплексна деконгестивна терапия, която включва мануален лимфен дренаж два пъти дневно, два пъти дневно поставяне на многопластови превръзки и грижа за кожата. Многопластовите превръзки на експерименталната група са сменяни след четири часа въздействие. Прилага се мануален лимфен дренаж, както и грижа за кожата. След тази процедура отново се поставят нови многопластови превръзки. Продължителност на процедурата около 20 часа. Диапазонът от време, който е обхванал цялата методика, приложена на експерименталната група, е общо 24 часа. На пациентките от контролната група е приложена стандартна методика с времетраене 24 часа, която включва поставяне на многопластови превръзки веднъж дневно, мануален лимфен дренаж и грижа за кожата, непосредствено преди поставянето на многопластовата превръзка, веднъж дневно.

Тестовата батерия е достатъчна за осигуряване на данни за проверка на работната хипотеза. Използвани са регресионен и дисперсионен анализ.

Получените резултатите са прецизно обработени. Те са онагледени чрез таблици и кореспондират с поставените задачи. Добре е някои от статистическите данни да се онагледят с допълнителни графики. Данните са анализирани коректно и много детайлно. Въз основа на получените резултати и обсъждането им са направени четири извода, които обективно отразяват представения фактически материал.

Заключение:

Дисертационният труд показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания, работи прецизно и проявява способност за провеждане на самостоятелни и иновативни научни изследвания.

Представеният дисертационен труд, е оригинална разработка, която отговаря на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ (налични над 30 точки от публикации в реферирани списания с научно рецензиране), на Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на НСА „Васил Левски“. Няма наличие на плагиатство.

Всичко това ми дава основание за положителна оценка на дисертационния труд и призовавам уважаемото научно жури да гласува да бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Кинезитерапия“ на докторанта Велина Симеонова Кръстева

05.01.2021 г.

гр. Благоевград

Изготвил рецензията: .....

(доц. Мариела Филипова, д-р)

STANDPOINT

by Assoc. Prof. Mariela Filipova, Ph.D.

on dissertation on the topic:

"TREATMENT OF SECONDARY LYMPHIC SWELLING THROUGH MULTILAYER BANDAGES"

presented by: Velina Simeonova Krasteva

for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of
higher education

7. Health and Sports,

professional field 7.4 "Public health"

with supervisor: Prof. Dr. Diana Dimitrova, Ph.D.

Breast cancer is a widespread disease worldwide. It affects women of different age groups. The development of postoperative lymphedema is immediately after surgery or several years after surgery.

Given all this, I think that the topic of the presented dissertation is particularly relevant and interesting.

This paper is properly structured, set out in a volume of 154 pages. It also includes a bibliography with 233 literary sources, of which 16 in Cyrillic, 217 in Latin and 3 websites. The authors are cited correctly in the bibliography. The work is illustrated with 21 tables, 18 figures and reliable photographic material. There are 4 applications available.

The literature review is 44 pages long and was developed in direct connection with the topic of the study. It is structured correctly according to the requirements for this type of scientific development. There are several subsections in the content, including characteristics of lymphedema, classification and frequency of spread after treatment of breast cancer, differential diagnosis and others.

All this shows the correct scientific approach of the author to the studied problem and helps to bring out a working thesis.

The purpose and tasks of the doctoral thesis are formulated clearly and precisely, which provides a systematic approach to conducting the study. The organization of the study and the contingent are well specified, and in the process of the study two groups were formed - experimental and control. The total number of subjects was 33 patients, with a mean age of the contingent of 56.47 ± 9.64 for EG and 60.56 ± 9.89 for CG. The study was conducted for a period of 4 years (2013-2017) in three bases: National Sports Academy "Vasil Levski", Lyulin Hospital, "Complex Oncology Center-Shumen" Ltd.

The experimental group applied a method of complex decongestant therapy, which includes manual lymphatic drainage twice a day, twice a day application of multilayer dressings and skin care. The multilayer dressings of the experimental group were changed after four hours of exposure. Manual lymphatic drainage is applied, as well as skin care. After this procedure, new multilayer dressings are applied again. Duration of the procedure about 20 hours. The time range that covered the entire methodology applied to the experimental group was a total of 24 hours. Patients in the control group received a standard 24-hour procedure that included multilayer dressings once daily, manual lymphatic drainage, and skin care immediately prior to multilayer dressings.

The test battery is sufficient to provide data to test the working hypothesis. Regression and analysis of variance were used.

The obtained results are precisely processed. They are illustrated by tables and correspond to the tasks. It is good to illustrate some of the statistics with additional graphs. The data are analyzed correctly and in great detail. Based on the obtained results and their discussion, four conclusions were made, which objectively reflect the presented factual material.

Conclusion:

The dissertation shows that the doctoral student has in-depth theoretical knowledge, works precisely and shows the ability to conducting independent and innovative research.

The presented dissertation is an original development that meets the minimum national requirements of Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria (available over 30 points from publications in peer-reviewed journals with scientific review), the Rules for its application and the Rules for the development of the academic staff of NSA "Vasil Levski" . There is no plagiarism.

All this gives me grounds for a positive evaluation of the dissertation and I call on the respected scientific jury to vote to award the educational and scientific degree "Doctor" in professional field 7.4. Public health, scientific specialty "Kinesitherapy" of the doctoral student Velina Simeonova Krasteva

05.01.2021

Prepared the review: .....

Blagoevgrad

(Assoc. Prof. Mariela Filipova, PhD)